บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปกครองท้องถิ่นของไทย ก่อน พ.ศ. 2475 ได้เริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์ทรงนำแนวความคิดและวิทยาการของชาติตะวันตกมาปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานราชการแผ่นดิน เพื่อให้ประเทศไทยได้พัฒนาเหมือนกับชาติยุโรป เพื่อปกป้องเอกราชและเสถียรภาพของราชอาณาจักร ในทางปฏิบัติได้มีการแบ่งส่วนราชการส่วนกลางออกเป็นกระทรวงต่างๆทั้งหมด 12 กระทรวง ในส่วนภูมิภาคได้ทรงจัดแบ่งการปกครองเป็นลำดับกันลงไป คือ มณฑล เมือง (จังหวัด) อำเภอ ตำบล หมู่บ้านและราชการส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นขึ้นเป็นครั้งแรกในรัชสมัยของพระองค์ โดยทรงตราพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพ ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) ตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพขึ้นซึ่งถือว่าเป็นสถาบันการปกครองท้องถิ่นแห่งแรกในประเทศไทย ต่อมาได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศพระบรมราชโองการการจัดสุขาภิบาลท่าฉลอม เมืองสมุทรสาคร ใน ร.ศ. 124 (พ.ศ.2448) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ร.ศ. 125 (พ.ศ. 2449) จึงเป็นอันว่า กิจการสุขาภิบาลได้ก่อกำเนิดขึ้นในหัวเมืองเป็นแห่งแรกที่ท่าฉลอมใน ร.ศ. 127 (พ.ศ.2451) ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ประกาศ "พระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ร.ศ.127" ขึ้น ไปตามหัวเมืองทั่วประเทศเพื่อขยายการปกครองท้องถิ่นให้กว้างออกไป

วิวัฒนาการการปกครองท้องถิ่นของไทย เริ่มต้นด้วยการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงวางรากฐานให้ประชาชนได้รู้จักการปกครองตนเองตามหลักการและวิธีการประชาธิปไตย สิ่งเหล่านี้เป็นผลมาจากพระราชประสงค์ของพระมหากษัตริย์ในอดีต ทำให้ปัจจุบันประเทศไทยมีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับต่างๆได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งแต่ละรูปแบบต่างก็มีการจัดรูปองค์การขอบเขตอำนาจหน้าที่และการบริหารงานที่แตกต่างกันออกไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2511 ได้กำหนดให้ตำบลเป็นหน่วยการปกครองขั้นพื้นฐานของการปกครองส่วนภูมิภาค อันประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล ต่อมาโดยการอ้างเหตุผลตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 พ.ศ. 2515 ว่าการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลไม่อาจนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพได้ อันเป็นผลกระทบกระเทือนต่อการปกครองส่วนภูมิภาคระดับอื่นๆ จึงได้ประกาศยกเลิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์การฝ่ายบริหารเสีย แต่ยังคงอนุญาตให้มีสภาตำบลอยู่ ต่อมาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ประกาศใช้ ผลที่ตามมาคือเกิดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีกรูปแบบหนึ่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งพระราชบัญญัติได้กำหนดรายละเอียดของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหาร อำนาจหน้าที่ รายได้ รายจ่าย พนักงานส่วนตำบล การกำกับดูแล การเกิดขององค์การบริหารส่วนตำบลสะท้อนให้เห็นการกระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองพื้นฐานของประเทศโดยแท้เป็นประวัติการณ์สนองนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนซึ่งแต่เดิมมีสถานภาพเป็นสภาตำบลที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นค่อนข้างจำกัด ประกอบกับมีจุดอ่อนที่ไม่มีงบประมาณและบุคลากรเป็นของตัวเอง ทำให้การพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในตำบลเป็นไปด้วยความล่าช้า ด้อยประสิทธิภาพ ไม่ทันต่อการเติบโตของชุมชนในเขตเมือง ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว เช่น เทศบาล ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายในการที่จะกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นในระดับพื้นฐาน คือ "ตำบล" เพื่อเป็นการสร้างรากฐานของระบอบประชาธิปไตยให้มั่นคงโดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานระดับตำบล และ ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานในระดับตำบลให้เกิดความคล่องตัว รวมทั้งสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีทรัพยากรในการบริหารงาน ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณหรือบุคลากรเป็นของตัวเองพอเพียงที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง จึงได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นทั่วประเทศ โดยเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษ ดังนี้

1. มีอิสระในการบริหารงานและมีความเป็นนิติบุคคล โดยรัฐบาลได้กระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจในการบริหารงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล การกำหนดอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนในการพัฒนาตำบลการให้อำนาจอิสระในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย อำนาจอิสระในการออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตตำบลเท่าที่ไม่

ขัดกับกฎหมาย และอำนาจอิสระในการจัดเก็บรายได้ของตนเองคือภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย

2. มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่ามาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546

3. เป็นการฝึกหัดให้ประชาชนได้เรียนรู้วิธีการบริหารงาน การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รวมทั้งจะทำให้การแก้ไขปัญหา และความต้องการของประชาชนนั้นตรงเป้าหมายมากที่สุดด้วย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีโครงสร้างในการบริหารงาน ดังนี้ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย นายก 1 ค น ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งไม่ใช่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกิน 2 คน และอาจแต่งตั้งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐ (พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 5พ.ศ.2546)

การกระจายอำนาจการปกครองในรูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น อยู่ในความสนใจของประชาชนส่วนใหญ่ อาศัยอยู่ตามชนบททั่วประเทศและอยู่ภายใต้การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนที่สุด และมีพื้นที่ครอบคลุมมากที่สุดจะเป็นองค์กรที่มีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านพัฒนาคนและสังคม ด้านพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านพัฒนาการเมืองการบริหาร และด้านพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

มาตร 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณะภัย

5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

7. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษา ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร

2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา และพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ

5. ให้มีและส่งเสริมเกษตรกรและกิจการสหกรณ์

6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครัวเรือน

7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร

8. การคุ้มครองและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสมบัติของแผ่นดิน

9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

12. การท่องเที่ยว

13. การผังเมือง

จะเห็นว่าบทบาทอำนาจหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครอง และพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง อย่างไรก็ตามในขณะที่สภาพแวดล้อมทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของ

ประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลก็ย่อมเปลี่ยนไป เช่น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมเป็น 31 ข้อ แต่จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ได้พบว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความสามารถ ขาดประสบการณ์ ขาดอุดมการณ์ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ขาดความรู้ความสามารถ ขาดประสบการณ์ เป็นต้น (เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่งและวิรัชฎ คงคะจันทร์. 2530 : 154-155) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของชูวงศ์ ฉายะบุตร ที่กล่าวว่าคณะผู้บริหาร สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดความรู้ความสามารถและความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครองและการบริหารงานที่ดีพอ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 15) เช่นเดียวกันกับ อุทาน ดางาม (2541 : 9) ที่ได้พบ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ผู้บริหารขาดประสบการณ์ในการทำงาน การศึกษาต่ำ ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ต่ำ และยังได้เสนอแนะว่า ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ การดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลก็จะประสบผลสำเร็จทันที

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Maha Sarakham University

นายกองค์บริหารส่วนตำบลนั้นถือว่าเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลประสบผลสำเร็จ หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถ และเข้าใจบทบาทหน้าที่ ระเบียบกฎหมาย ขั้นตอนวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างดีย่อมจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพได้ แต่หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะตรงกันข้ามก็อาจจะทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถบรรลุเป้าหมายตามนโยบายของรัฐและตามความต้องการชองประชาชนได้ อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบลยังจำเป็นที่ต้องมีการประดับประคอง ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจบทบาทเกี่ยวกับระเบียบกฎหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดหนึ่งของประเทศไทยที่มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมาท่องเที่ยวมาก และจากการที่รัฐบาลกำหนดให้พัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่และชนบทน่าอยู่แห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 ประกอบกับจังหวัดหนองคายได้รับการคัดเลือกให้เป็นเมืองที่น่าอยู่อันดับ 7 ของโลกในเรื่องของ Home Stay Long Stay (นิตยสาร Modern Maturity ของสหรัฐอเมริกา. 2543) ซึ่งการที่จังหวัดหนองคาย

ได้รับยกย่องถึงเพียงนี้ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการเมืองหนองคายให้น่าอยู่เช่นนี้ก็คงจะเป็นเพราะความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อมองโดยภาพรวมแล้วนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนที่มากกว่า ดังนั้น บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการพัฒนา และบริหารจัดการท้องถิ่นให้เจริญรุ่งจึงมีมากกว่า

ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย ตามอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมุ่งเน้นไปที่ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 59 เพื่อจะทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริการส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานและพัฒนาการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมให้ดียิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์สำหรับตัวนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเองในการปรับเปลี่ยนบทบาทของตนให้เป็น ไปตามกฎหมายและนโยบายของรัฐ และยังจะเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของประชาชน ในการเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของเขาในอนาคตได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง

2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคายที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีสภาพการบริหารงานรายด้านและโดยรวม สูงกว่า นายก อบต. ที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคายที่มีความรู้ด้านข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลระดับมาก มีสภาพการบริหารงานรายด้านและโดยรวมสูงกว่า นายก อบต. ที่มีความรู้ด้านข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล ระดับน้อย และ ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย ที่มีผลงานดีเด่น มีสภาพการบริหารงานรายด้านและโดยรวมสูงกว่า นายก อบต. ที่ไม่มีผลงานดีเด่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

5. อายุที่แตกต่างกันของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย ส่งผลต่อสภาพการบริหารงาน รายด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกันของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานรายด้านและโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. รายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคาย ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานรายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการบริหารงาน อบต. จังหวัดหนองคาย รายด้านและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยศึกษาภายใต้ขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย จำนวน 109 แห่ง

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย จำนวน 109 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดหนองคายที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 86 คนใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 86 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 36)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ

1. การศึกษา
2. ความรู้ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. ผลงานดีเด่น
4. อายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
5. ประสบการณ์ในการทำงาน
6. รายได้ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อเดือน
7. รายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ตัวแปรตาม คือ การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 ด้าน คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กร (Organizing)
3. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management)
4. การจัดงบประมาณ(Budgeting)
5. การชี้นำ (Leading)
6. การควบคุม (Controlling)

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในจังหวัดหนองคาย

2. การบริหารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง การกระทำหรือ การปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดหนองคาย

3. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หัวหน้าองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

4. การศึกษา หมายถึง ชั้นสูงสุดที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเรียนจบ

5. ความรู้ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจข้อมูลทั่วไปที่มีอยู่ ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนนั้นรู้และเข้าใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

6. ผลงานดีเด่น หมายถึง ผลงานอันเป็นที่ยกย่องชมเชยจาก หน่วยงานตนเอง หรือหน่วยงานที่อื่น หรือ ประชาชนให้ยอมรับ

7. อายุของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง อายุจริงของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

8. ประสบการณ์ในการทำงาน (Working Experience) หมายถึง
หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับการเลือกตั้ง และแต่งตั้งให้เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

9. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง งบประมาณและรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับจากรัฐบาลจัดสรรให้ ภาษีที่องค์การริหารส่วนตำบลจัดเก็บได้จากภาษีและรายได้ที่หน่วยงานอื่นมีหน้าที่เก็บเพิ่มให้จากภาษีมูลค่าเพิ่ม

10. รายได้ต่อเดือนของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง รายได้ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับต่อเดือนนอกเหนือจากเงินตอบแทนประจำเดือนที่ได้รับ

11. การวางแผน หมายถึง การเตรียมการเพื่อการบริหารจัดการของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานทราบบทบาทและหน้าที่ของตนในด้านต่างๆ

12. การจัดองค์กร หมายถึง การประสานกิจกรรมในด้านการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์ในแต่ละโครงการต่างๆเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

13. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหาในด้านทรัพยากรมนุษย์เพื่อกำหนดกระบวนการที่นำไปสู่การปฏิบัติและสร้างเกณฑ์หรือตัวชี้วัดการประเมินผล

14. การจัดงบประมาณ หมายถึง การสร้างความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

15. การชี้นำ หมายถึง การสร้างความผูกพันและสร้างความกระตือรือร้นร่วมกันของสมาชิกในองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคายที่จะใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ในการช่วยให้แผนบรรลุเป้าหมาย

16. การควบคุม หมายถึง การสร้างความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดหนองคาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลการวิจัยจะเป็นประโยชน์โดยแยกได้ 3 ประเด็นได้ดังนี้

1. สำหรับองค์กร คือ ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปปรับกระบวนทัศน์ต่อการสรรหาผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

2. สำหรับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนแนวคิดและนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ที่จะตัดสินใจลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

3. สำหรับประชาชน ข้อมูลที่ได้จะเป็นฐานประกอบการตัดสินใจเลือกผู้บริหารท้องถิ่นในอนาคตต่อไป